

ТЕХНОЛОГІЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ ПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

УДК 336.645.2

Макарова Д. В., студентка 4 курсу
фінансового факультету
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Ефективна діяльність промислових підприємств, забезпечення стабільного зростання, підвищення рентабельності і конкурентоспроможності підприємств значною мірою визначається обсягом кредитування, що є одним з важливих чинників, що підтримують та розвивають бізнес. Кредит є однією з складових частин загальної стратегії і темпів розвитку, він спрямований на підтримку діяльності підприємств. Зміст кредиту залежить від кредитної угоди, яка визначається сторонами залежно від конкретної кредитної операції. Конкретний зміст кредитного договору і перелік усіх умов визначаються за згодою сторін, оскільки чинне законодавство не встановлює вимог до форми та умов кредитного договору. Банки застосовують різні процентні ставки залежно від виду та об'єкта кредиту, терміну кредитування, фінансового стану позичальника, міри кредитного ризику.

Ключові дослідження присвячені проблемам кредитування сконцентровано в публікаціях таких вчених, як Ачкасова С. А. [1], Внукова Н. М. [2], Голуб Ю. О. [3], Дутченко О. О. [4] та ін.

Метою статті є побудова ЕРС–діаграми, що відображає технологію отримання кредиту промисловим підприємством.

Для поліпшення систем планування ресурсів підприємства та бізнес-процесів можна використовувати діаграму процесу ЕРС, це тип діаграм, що використовуються для моделювання, аналізу і реорганізації бізнес-процесів (функціонального моделювання). У деяких випадках може бути зручніше використовувати додаткові графічні елементи, які є в інших нотаціях. Основними споживачами ЕРС–діаграми є співробітники різних рівнів управління підприємством.

Розроблена ЕРС–діаграма, що відображає технологію отримання кредиту промисловим підприємством, представлена на рис. 1.

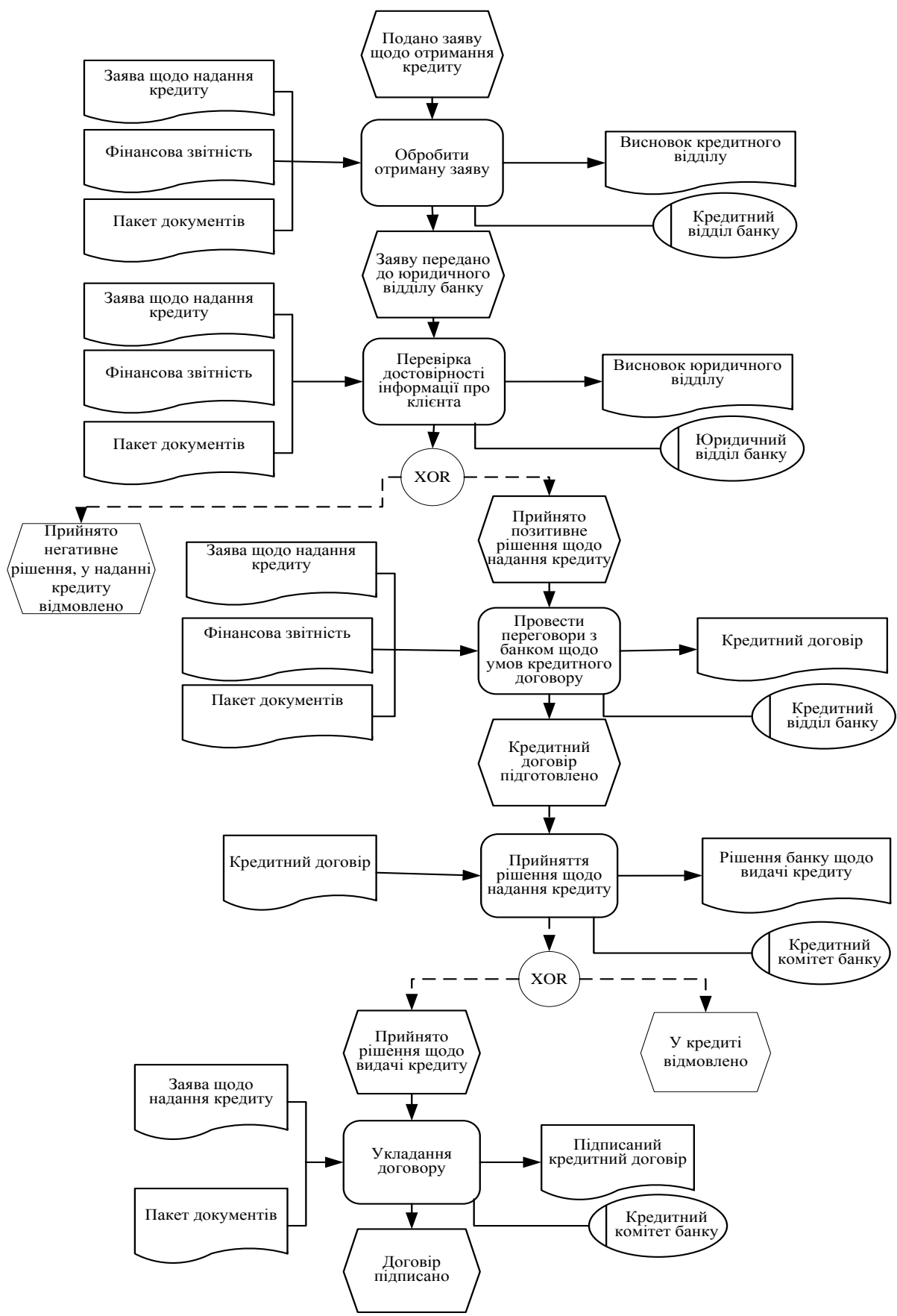

Рис. 1. Технологія отримання кредиту промисловим підприємством

Як видно з рис. 1, основними документами, що подаються для отримання кредиту є: заява, щодо надання кредиту, фінансова звітність та пакет документів.

Першим етапом отримання кредиту є перевірка отриманого пакету документів у кредитному відділі банку. Кредитна документація (справа) формується на паперових носіях і повинна містити (залежно від цільового призначення кредиту) [5]:

- письмову заяву боржника про надання кредиту;
- бізнес-план, техніко-економічне обґрунтування потреби в кредиті на відповідні цілі;
- фінансову звітність;
- інформацію про надходження коштів на поточні рахунки в банку та в інших банках щонайменше за останні шість повних місяців.

Другим етапом є перевірка отриманих документів у юридичному відділі. На цьому етапі використовується інформація, надана боржником та документально підтверджена іншими банками, про:

- наявність простроченої заборгованості;
- інформацію про стан виконання зобов'язань боржника перед банком за попередніми договорами, кредитну історію (за наявності);
- аудиторський висновок про фінансовий стан боржника (за наявності);
- установчі та реєстраційні документи;
- документи, що підтверджують повноваження особи підписувати договір про надання кредиту, договори застави та додаткові договори до них від імені контрагента банку.

На цьому етапі банк повинен приділити увагу достовірності документів та інформації, на підставі яких вирішується питання про надання кредиту. Наступний етап процесу кредитування передбачає вивчення кредитоспроможності клієнта, тобто наявності передумов для одержання кредитів, спроможності повернути їх. Кредитоспроможність позичальника визначається показниками, які характеризують його акуратність при розрахунках за раніше одержані кредити, його поточний фінансовий стан і перспективи змін, спроможність при потребі

мобілізувати грошові кошти з різних джерел. Вона розраховується банками для кожного клієнта і може вимірюватись показниками ліквідності, заборгованості, погашення боргу, прибутковості, рентабельності, співвідношенням інших статей балансу.

Після проведення оцінки кредитоспроможності і господарсько-фінансового стану позичальника, їх позитивних результатів банк переходить до третього етапу надання кредиту – розробки умов кредитування, підготовки і укладення кредитного договору. Цей етап ще називають структуруванням кредиту, в ході якого банк визначає вид кредиту, його суму і строк, способи видачі і погашення, забезпечення, ціну та інші умови. Після того, як чітко визначені характеристики кредиту, а за договором досягнуто згоди щодо всіх його істотних умов, складається текст кредитного договору. Кредитний договір є юридичним документом, що визначає взаємні зобов'язання і відповідальність між комерційним банком і клієнтом з приводу одержання останнім кредиту. Він укладається між банком і позичальником на рік або більш тривалий строк, якщо клієнт користується кредитами постійно, і на менш короткий строк – при тимчасовій потребі в кредитах або при наданні окремого кредиту.

У кредитній угоді передбачається:

- мета, сума, строк, порядок, форма видачі і погашення кредиту;
- форма забезпечення зобов'язань позичальника;
- процентна ставка;
- порядок і форма сплати відсотків та основного боргу;
- права, зобов'язання, відповідальність сторін щодо надання і погашення кредитів;
- перелік відомостей, розрахунків та інших документів, необхідних для кредитування;
- періодичність надання їх банку;
- можливість проведення банком перевірок на місці наявності і стану зберігання заставного майна тощо.

Отже, розроблено ЕРС-діаграму отримання кредиту промисловим підприємством, що дає змогу вдосконалити систему залучення кредитів.

Література

1. Ачкасова С. А. Обґрунтування теоретичних підходів до визначення сутності кредитного ризику банку / С. А. Ачкасова, М. Ю. Сербін, О. О. Хурда // Сталий розвиток економіки. – 2015. – №1. – 263-269.

2. Внукова Н. М. Забезпечення спеціального кредитування підприємств шляхом факторингу / Н. М. Внукова, Т. О. Плешивцева // Энергосбережение. Энергетика. Энергоаудит. – 2014. – №7 (125). – С. 31-38.

3. Голуб Ю. О. Кредитна складова фінансового забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.08 / Ю. О. Голуб; Харк. нац. екон. ун-т. – Х., 2011. – 20 с.

4. Дутченко О. О. Банківське кредитування на основі врахування галузевих особливостей позичальника: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.08 / О. О. Дутченко ; ДВНЗ Укр. акад. банк. справи Нац. банку України. – Суми, 2011. – 20 с.

5. Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями : Постанова Правління НБУ від 25.01.2012 р. №23 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0231-12>.

Завідувач кафедри
управління фінансовими послугами
д.е.н., проф.

Н. М. Внукова

Науковий керівник:
к.е.н., доцент кафедри
управління фінансовими послугами

С. А. Ачкасова

Автор

Д. В. Макарова

Опубліковано в авторській редакції